

A Bölcsesség Kezdeté
Általános Iskola
Helyi Tanterve

2023-2024

Tartalomjegyzék

A kerettanterv alapján megadott alapóraszámok, a választott kerettanterv megnevezése, és a szabadon tervezhető órakeret felhasználása	3
A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga, a választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	4
Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	4
A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	5
Az iskolánkban alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	9
A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, az edzettség mérése	10
A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	12
Az ismeretek számonkérésének rendje	14
A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	18
A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	20
Az otthoni, napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	21
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	22
A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	24
Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei, tevékenységei	34
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	28
A tanulmányok alatti vizsga követelményei, részei, értékelése	33
Sajátos nevelési igényű tanulóink fejlesztésének programja	34

A kerettanterv alapján megadott alapóraszámok, a választott kerettanterv megnevezése, és a szabadon tervezhető órakeret felhasználása

A választott kerettanterv megnevezése:

Az Oktatási Hivatal által kiadott, a 2020 NAT-hoz illeszkedő kerettantervek:

- Kerettanterv az általános iskolák 1-4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskolák 5-8. évfolyamára.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
természettudomány					2	2	4	
fizika								2
kémia								2
biológia								1
földrajz							2	1
környezetismeret			1	1				
énekes-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
osztályfőnöki					1	1	1	1
kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	2	2	2

ebből hon- és népismeret						1		
angol	1	2	2					1
magyar				1	1		1	1
matematika	1			1		1	1	
maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A Helyi Tanterv évfolyamokra és tantárgyakra bontott tananyagát terjedelmére való tekintettel nyomtatott formában nem tároljuk, külső adathordozó tartalmazza.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga, a választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánk a kerettanterv alapján rendelkezésre álló órakeret feletti kötelező vagy szabadon választható tanórai foglalkozást nem írt elő. A fentiek alapján a pedagógusválasztás nem áll fenn.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az emberi erőforrások minisztere hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. Kivételt képeznek ez alól az 1-3. évfolyam idegen nyelv könyvei. Kimenő rendszerben használhatóak a megkezdett tankönyvsorozatok a helyi tantervhez történő igazítással. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van, ilyenek a matematika, testnevelés, technika, digitális kultúra, vizuális kultúra. Egyedi taneszközök használata fontos a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában.

A kiválasztás szempontjai tankönyvek esetében:

- szerepel a minisztérium által kiadott hivatalos tankönyvjegyzékben
- koherens a kerettantervvel, tartalma illeszkedik az adott tantárgy tantervéhez
- tartalma, szerkesztése, terjedelme megfelel az életkori sajátosságoknak, a tankönyv funkciójának
- lehetőleg évfolyamonként egymásra épülő tankönyvcsaládot alkot
- feladatrendszere lehetőséget ad a minőségi differenciálásra, az önálló tanulás képességének fejlesztésére, a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására
- tartós, újra felhasználható

A kiválasztás szempontjai tanulmányi segédletek és taneszközök esetében:

- a különböző tanulási technikával rendelkező tanulók segítése a tanulásban
- differenciált képességfejlesztésre, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra alkalmas
- az önálló tanulást segítő
- a szülők átlagos anyagi helyzetének megfelelő áru
- tartós
- logikailag összhangban van az alkalmazott tankönyvvel

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket az alsós és felsős pedagógus munkaközösség határozza meg, a tanítók, szaktanárok javaslatát figyelembe véve.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév végén) írásos formában tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége. Az iskola a vizuális nevelés és a technika és tervezés megvalósításához egységesen megfelelő minőségű eszközök beszerzéséhez segítséget nyújt.

A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának fentiekén túli elvei sajátos nevelési igényű tanulók esetén:

- tartalmilag a tankönyv feleljen meg az irányelvekben foglaltaknak
- vegye figyelembe a sajátos nevelési igényű tanulóakra vonatkozó sérülés-specifikus elvárásokat (átláthatóság, olvashatóság, betűméret)
- adjon lehetőséget a tevékenységközpontú módszerek alkalmazására
- esztétikus kivitele motiválja a tanulót

A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Erkölcsei nevelés:

- A jó és rossz kategóriáinak határozott felismerése - kezdetben konkrét példák, történetek alapján.
- A cselekedeteinkért való felelősségvállalás tudatosítása (szándék-cselekedet - következmény összetartozása). Cselekedetek következményeinek előzetes helyes értékelése (mérlegelés, választás). A szabálykövető magatartás jelentőségének elfogadtatása. A saját jövőért érzett felelősség erősítése.
- A saját egészségünkért való felelős viselkedés támogatása (életmódbeli szokások alakítása: mozgás, helyes táplálkozás, megfelelő öltözködés, tisztálkodás, egészségkárosító termékek elutasítása, káros szenvedélyek elutasítása, pozitív).
- A család életünkben betöltött központi szerepének átélése (közös programok, élménybeszámolók segítségével, irodalmi, művészeti tevékenység révén).
- Közösségi magatartásformák megismerése, elsajátítása (köszönés, alapvető udvariassági szabályok egymással és a felnőttekkel, helyzetnek megfelelő hangerő használata).
- Konfliktusok felvállalása, és konfliktuskezelési technikák elsajátítása.

- Előítételek csökkentése. A közösség értékhozó voltának átérzése közös programokkal (tolerancia gyakorlása, felelősség egymásért). Közösségért érzett felelősség erősítése (önkéntes munka).
- Rendszerszintű, egységes elvárásokkal a tanulók felelősségtudatának fejlődésének támogatása.
- Helyes értékrend kialakulásának segítése - az egyes tantárgyak saját specifikus témakörei között rávilágítva a bennünket körülvevő értékekre, és megőrzésükben való felelősségünkre (kulturális örökség megőrzése, átadása, természeti környezetért való felelősség felismertetése).
- A kritikus gondolkodás fejlesztése, az észrevételek kulturált megfogalmazására ösztönzés, kiállásra valami mellett, vagy szükség esetén valami ellen.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:

- Közösségi szintű megemlékezés ünnepekről, jeles eseményekről, évfordulókról.
- Tanulmányi kirándulások szervezése.
- Kiállítások, múzeumok látogatása.
- A lakóhely megismerése, Somogy megye tájainak felfedezése.
- Kirándulás, kapcsolattartás határon túli magyar területekkel.
- Európai Unió ismeretek bővítése (vetélkedők, utazások célnyelvi országokba, élménybeszámolók).

Állampolgárságra, demokráciára nevelés:

- Lelkiismeretes helytállás az osztályközösségben, a diákönkormányzatban, az iskolai közösségi életben, vagy iskoláért. Az osztályközösség, iskolaközösség képviselője.
- A közösség egyes szintjein végzett, egyre önállóbb szervezőmunka.

Médiatudatosságra nevelés:

A média világából áramló információ mennyisége, az információs csatornák elképesztő mérvű gyarapodása indokolja, hogy alkalmassá tegyük tanítványainkat a média világában való biztonságos közlekedésre".

- Legyenek képesek kritikusan megítélni mindazt, amit látnak vagy hallanak!
- Ismerjék fel a valóság ábrázolásának különböző szintjeit!
- A reklámokhoz viszonyuljanak kritikusan!
- Tudják megindokolni, hogy miért kedvelnek bizonyos médiatartalmakat!
- Életkoruknak megfelelően koncentrikusan bővülő témák feldolgozása: médiahősök, kedvencek-kép, hang, történet-internet, közösségi oldalak – hír – reklám.

Tanulás tanítása:

- Életkori sajátosságok és egyéni képességek figyelembe vételével tanulási technikák elsajátítása a játszva tanulástól az önálló rendszerezésig.
- Ismeretszerzés, információforrások kezelése.
- Egyénre szabott tanulási módszerek megismerése a felzárkóztatás vagy a tehetség gondozás keretében.

- Változatos tanulási formák megismerése, gyakorlása az egyéni munkától a kooperatív módszeren át a projektoktatásig.
- Minőségi tudás iránti igényesség kialakítása.
- Versenyeken, méréseken, vizsgákon magasabb szintű szellemi tevékenység bizonyítása.

Önismeret és társas kultúra fejlesztése:

- A megfelelő önismeret hozzájárul a társas kapcsolatok alakulásához.
- Önismereti játékok az egyes korosztályoknak megfelelően.
- Önismereti tudatosság fokozása/rendszeres értékelés, önértékelés/.
- Mások megértésére és tiszteletére nevelés a hétköznapi életben.
- Empatikus készség és elfogadókészség fejlesztése helyzetgyakorlatokban és a minden napokban felmerülő esetekben.
- Önuralom, önfegyelem, az érzelmek őszinte kifejezésének megtanulása.
- Viselkedési szabályok (illetve) megismerése és gyakoroltatása.

Családi életre nevelés:

- Az életkori sajátosságoknak megfelelően helyzetgyakorlatokon, tréningeken keresztül harmonikus családi minták közvetítése, családon belüli konfliktushelyzetek megoldása.
- Előadások szervezése a felelős párkapcsolatok kialakításáról, életkornak megfelelő szexuális felvilágosítás.

Testi és lelki egészségre nevelés:

- Természeti - épített - szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése.
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok - a megoldás módjai).
- Azonosságtudat fejlesztése.
- A szülővel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése.
- A legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése.
- Az egészségre káros szokások biológiai – élettani - pszichés összetevőinek megismertetése.
- Mindennapi testnevelés az órarendbe építve

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség:

- Adománygyűjtés, segítség megszervezése hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek számára.
- Önkéntes, közösségi szolgálat megszervezése.

Fenntarthatóság:

- Termék, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása.
- Növények, élősarok.
- Anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés.
- Gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása.

Pályaorientáció:

- Tájékozódás középiskolákról, szakmákról, egyéb továbbtanulási lehetőségekről nyílt napokon, honlapokon, stb.
- Üzemlátogatások szervezése.
- A munka világában sikeres emberek megismerése.
- Pályaorientációs nap

Gazdasági és pénzügyi nevelés:

- A háztartások működésének tudatosítása, részvétel segítése (bevásárlás, egyszerű ügyek intézése postán, bankban).
- Zsebpénzbeosztás, gyűjtés fontosságának megértetése rövid vagy hosszú távon céljaik eléréséhez.
- Legyen minden napjaik természetes része a takarékoság energiával, pénzzel.

A különböző szakaszok pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az első évfolyamra érkező tanulók különböző életterekből (vidék, város), változatos társadalmi háttérből, széles skálájú egyéni habitussal, képességbeli fejlettséggel érkeznek iskolánkba. Az alsó tagozat első két évében egyik fő feladatunk a közöttük tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Ennek érdekében a nevelési diagnózis után a tanulók egyéni adottságára épülő, kompetenciáikat fejlesztő, kognitív képességeiknek megfelelő:

- attitűdformáló szituációkat (fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe) alkalmazunk,
- fokozatosan motiváló munkaformákat vezetünk be (egyéni és páros munka, csoportos)
- tanulási technikákat mutatunk be (tanulási modellek – technikák alapjainak elsajátítása)
- feladatmegoldási algoritmusokat tanítunk meg (mintákat adunk a feladat- és problémamegoldáshoz)
- a lehetőségek keretein belül egyéni megsegítést, tehetséggondozást alkalmazunk.

Ehhez olyan feltételeket teremtünk, amelyek a tanuláshoz való pozitív viszonyulás megerősödését szolgálják, továbbá megkönnyítik a kapcsolatteremtést, az együttműködést, egymás elfogadását. Ennek során alakulnak ki a segítségadás természetes és célravezető módjai is. Így tanulóink az ismeretszerzés mellett gyakorolják a másokra való odafigyelést, az önálló gondolkodást, az elfogadást, a türelmet, a segítőkész magatartást.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerülnek a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamatok, melyek a NAT fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosítanak.

Tanulóinknál a már első – második osztályban megalapozott alapvető készségeikre jól épül az:

- az ismeretek tapasztalati megalapozása (az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása)
- az előzetes tudás mozgósítása
- az önálló ismeretszerzés (a megismert tanulási technikák gyakorlásával)
- a kooperatív-interaktív tanulási technikák és a tanulásszervezési módok alkalmazása (bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat)
- a begyakorolt feladat megoldási algoritmusok alkalmazása, bővítése
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés

Ezek hozzásegítik tanulóinkat ahhoz, hogy alapvető készségeket birtokoljanak a kommunikáció, az együttműködés, a szervezés, a segítő, az önálló ismeretszerzés, az önmegtartóztató alkotói magatartás terén.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az alsó tagozaton megszerzett ismeretek, kompetenciák továbbfejlesztésére:

- bővítjük az együttműködésre építő kooperatív interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- nagy gondot fordítunk az önismeret alakítására, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésére
- tudatosítjuk az együttműködés értékét - értékrendjét (családban, társas kapcsolatokban, barátságban, csoportban)

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata:

- a változó és egyre összetettebb tudástartalmak dekódolása
- a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése
- az életen át tartó tanulás megalapozása
- pályaaorientáció, pályaválasztás hangsúlyozása

Az iskolánkban alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

- Naprahangoló: napjainkat osztályszintű áhítattal, imádsággal kezdjük el
- az iskolaközösség egységes formálására kéthetente iskolagyűléseket tartunk
- alsó tagozaton 1-3. osztályban élményszerű angol nyelvi alapozással segítjük elő az idegen nyelvhez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakulását
- témahetek beépítése félévente

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, az edzettség mérése

Az iskola a mindennapos testnevelést a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

- a tanítási napokon tanulóink legalább egy testnevelés órán vesznek részt

- a heti öt órából legfeljebb két óra kiváltható

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) alsós vagy felsős iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,

d) egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján - amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik - a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással

Mivel a testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatásra az intézmény területén egyelőre nincs lehetőség, szeptember és október, vagy május és június hónapokban az órarend kialakításában erre heti egy alkalommal legfeljebb két testnevelésóra összevonásával adunk lehetőséget.

Gyógytestnevelés

Ha a tanuló egészségi állapota miatt a testnevelési órák gyakorlatait csak részben vagy egyáltalán nem tudja elvégezni - az orvosi szakvéleményben foglaltak szerint - a kötelező testnevelési óra keretében vagy helyett kötelező könnyített testnevelésre (a továbbiakban: I. kategória) vagy a kötelező testnevelési óra helyett kötelező gyógytestnevelésre (a továbbiakban: II. kategória) kell beosztani, illetve fel kell menteni (a továbbiakban: III. kategória) mindenféle testnevelési órán való részvétel alól.

Könnyített testnevelési órán (I. kategória) vesz részt a tanuló, ha hosszabb betegség miatt fizikai állapota leromlott, kismértékű mozgásszervi, belgyógyászati stb. elváltozása van, s emiatt a testnevelési órák egyes gyakorlatait nem végezheti. A könnyített testnevelés a testnevelési órák keretében vagy azok helyett is megszervezhető.

Gyógytestnevelési órán (II. kategória) kötelezően vesz részt a tanuló, ha mozgásszervi, belgyógyászati stb. elváltozása miatt sajátos, az állapotát figyelembe vevő foglalkozásokat kell részére szervezni. A tanuló orvosi javaslat alapján, testnevelési órán is részt vehet.

Ezen belül:

II/A kategória: orvosi javaslat alapján, a kötelező gyógytestnevelési és testnevelés órán is részt kell vennie. A gyógytestnevelésről féléves és év végi osztályzatot ad gyógytestnevelő tanár, amely a testnevelés jegyhez kerül beszámításra.

II/B kategória: a tanuló csak a gyógytestnevelés órákon vehet részt, az egészségügyi diagnózisnak megfelelő foglalkozásokon, ami kötelező számára. Féléves és év végi osztályzatát a gyógytestnevelő tanár állapítja meg. A gyógytestnevelés foglalkozást a szakszolgálat által biztosított óraszámában szervezzük meg.

Felmentjük a tanulót a testnevelési órán való részvétel alól (III. kategória), ha mozgásszervi, belgyógyászati stb. elváltozása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelési órán való részvételét sem.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként a tanév rendjéről kiadott rendelet által megjelölt időszakban (tél vége, tavasz).

A felmérés a NETFIT® fittségmérési rendszerrel történik.

A rendszer négy fittségi profilban létrehozott fittségi teszteken keresztül méri és alkotja meg a tanulók összetett eredményét. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak.

- a testösszetétel és tápláltsági profil - 3 mérés: testtömeg, testmagasság, testzsírszázalék
- az aerob fittségi (állóképességi) profil - 1 teszt: állóképességi ingafutás
- a vázizomzat fittségi profil - 5 teszt: ütemezett hasizom, törzsemelés, ütemezett fekvőtámasz, kézi szorítóerő, helyből távolugrás
- hajlékonysági profil - 1 teszt: térdhajlítóiizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a NETFIT rendszer ajánlása alapján állapotuknak, egyéni képességeiknek és szükségleteiknek megfelelő, egyedileg összeállított mérést végzünk alap és/vagy opcionális tesztekkel. Az eredményeket a tipikus fejlődéssel megegyező, a specifikus adatszónába sorolható, vagy az egyéni nyomon követésben részesítendő kategóriákba sorolva töltjük fel a rendszerre.

Opcionális tesztek:

- a testösszetétel és tápláltsági profil: haskörfogat mérése
- az aerob fittségi (állóképességi) profil: egymérföldes gyalogló teszt, YMCA teszt, 1 10 méteres ingafutás teszt, célpulzus-zóna teszt
- a vázizomzat fittségi profil: függés hajlított karral teszt, ülésből feltolás teszt, fekvenyomás teszt, súlykitolás egy kézzel teszt, egyensúlyi teszt
- hajlékonysági profil: módosított Thomas-teszt, módosított Apley-teszt

Az eredmények feltöltése az Magyar Diáksport Szövetség oldalán a testnevelő kollégák kódjával történik.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Célunk a tanítási-tanulási folyamat eredményeinek, a fejlesztés területeinek feltárása, valamint a reális félévi és tanév végi minősítés előkészítése.

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez.

A tanulók teljesítményét érdemjeggyel, félévkor és év végén osztályzattal, illetve szöveges értékeléssel jelezzük.

A sajátos nevelési igényű vagy tanulási nehézséggel küzdő tanulókat elsősorban a felkészülésben és az elmaradás okainak megszüntetésében, vagy csökkentésében segítjük. Szükség esetén a felkészülésükre és a beszámolásra hosszabb időt biztosítunk, a beszámolás formáinak, és tartalmának meghatározásánál figyelembe vesszük a szakértői véleményben rögzített javaslatokat. A szakértői vélemény alapján a tagintézmény-vezető mentesíti az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól a tanulót, illetőleg szükség esetén biztosítja, hogy az írásbeli beszámoló helyett szóbeli beszámoló vagy szóbeli beszámoló helyett írásbeli beszámoló keretében adjon számot tudásáról. A szaktárgyakat tanító pedagógusok megismerik a szakértői véleményben foglalt javaslatokat, és a tanuló értékelésénél alkalmazzák.

A folyamatos ellenőrzés elvei:

- az ellenőrzést mindig értékelés kíséri, amely előremutató
- az értékelésnél figyelembe vesszük, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott-fejlődött-e vagy hanyatlott- az előző értékeléshez képest, a tanuló önmagához képest hogyan teljesített
- az ellenőrzés nem lehet a fegyelmezés eszköze

A tanítási – tanulási folyamat különböző pontján diagnosztikus, a formatív és a szummatív értékelést alkalmazunk.

Diagnosztizálás célja: az előfeltételi tudás, készségek minőségének feltárása,

A formatív értékelés megmutatja, mit tud már a tanuló, mit kell még gyakorolni, pótolni, ez a differenciált fejlesztést segíti elő.

A szummatív értékelés feltárja az elért eredményt, segíti a minősítést.

Mérések:

Cél	Értékelés	Időpont	Formái
<p>Diagnosztikus mérés</p> <p>- Helyzetfeltárás, a sikeres továbbhaladáshoz szükséges tudáselemek szintjének megállapítása egyénre, csoportra vonatkozóan</p> <p>- Mi okozza a tanulási nehézséget?</p> <p>- Miért nem jött létre a kívánt tudás?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pontozás ▪ Százalékolás ▪ Szöveges értékelés ▪ Nem osztályozzuk 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tanévkezdés ▪ Új témakör megkezdése előtt ▪ A tanuló hosszabb távolléte után (betegség) ▪ Tanárváltás ▪ Alulteljesítés esetén 	<p>Az iskola mérési rendszere, illetve a tanmenetekben meghatározottak szerint</p>
<p>Formatív mérés</p> <p>A tanulási folyamat eredményének követése:</p> <p>- Hol tart a tanuló a kitűzött célhoz képest?</p> <p>- A hiányok, lemaradások pótlása.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az előző teljesítményhez viszonyítva, teljesítménymotiváló. ▪ A tantervi követelményekkel való összehasonlítás. ▪ Teljesítmények pontozása százalékosan feladatra, egyénre, csoportra vonatkozóan. ▪ Érdemjeggyel történő minősítés a helyi tantervben meghatározottak szerint. 	<p>A tanulási folyamat által meghatározott időben, rendszeresen, tervszerűen elosztva, a tanmenetekben meghatározottak szerint.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ röpdolgozat ▪ írásbeli felelet ▪ témaközi felmérés ▪ témazáró felmérés (tesztlap, dolgozat)
<p>Szummatív mérés</p> <p>- Az adott évfolyam, iskolaszakasz, tanítási-tanulási folyamat lezárásakor az eredményesség mérése.</p> <p>- Minősítés a kritériumhoz, normához viszonyítva.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ minősítés a tantervi minimum és a magasabb szintű követelményekhez viszonyítva érdemjeggyel ▪ teljesítmények pontozása, százalékosan feladatra, egyénre, csoportra vonatkozóan ▪ képességek és kompetenciák mérését nem osztályozzuk, az elért teljesítmény a következő fejlesztési szakasz kiinduló helyzetét jelenti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tanév vége ▪ 4. osztály befejezésekor ▪ 8. évfolyam befejezésekor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tanév végi felmérés ▪ szintmérés ▪ képesség mérés ▪ tudásmérés

Beszámoltatás:

Az írásbeli beszámoltatás			Alkalmazása		
Funkciója	Formája/eszköze	Gyakorisága	1-4. év	5-6. év	7-8. év
Diagnosztizálás, az előfeltételi tudás, készségek minőségének feltárása	Tesztlap, mérőlap, feladatlap	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ismétlési időszak megkezdése előtt ▪ Új témakör kezdésekor 			X
	Írásbeli beszámoló				X
Formatív értékelés: mit tud már a tanuló, mit kell még gyakorolni, pótolni A minőségi differenciálás alapja	Témaközi felmérés	Tantárgytól függően			X
	Röpdolgozat	Témakörönként legfeljebb 3		X	
	Írásbeli felelet		2-4.o.	X	
	Esszé készítése	Témakörönként 1-2			X
	Kutatás, megfigyelés írásos lejegyzése	Témától, évfolyamtól függ	3-4.o.	X	
A tanulási folyamat eredményeinek feltárása	Naplóírás	Évente 1-2	3-4.o.	X	
	Mérőlapok, tesztek	Témától függően, maximum témakörönként 2			X
	Önálló fogalmazás,	Témakör zárásakor évente 2-3	2-4.o.	X	
	Írásbeli dolgozat	helyi tantervben meghatározottak szerint	3-4.o.	X	
	Tematikus mérés	évente 2-3			X
Tanulási eredmények minősítése	Félévi mérés feladatlappal	3 terület, 3 mérés	2-4.o.		
	Év végi mérés feladatlappal		X		

Az ismeretek számonkérésének rendje

Írásbeli beszámoltatás

Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái: felelet, témaközi dolgozat, témazáró dolgozat, házi dolgozat, év eleji, félévi, év végi felmérés.

Írásbeli felelet az utolsó két-három óra anyagából íratható. Célja az ellenőrzés, a továbbhaladáshoz szükséges tudás felmérése.

Írásbeli dolgozat hosszabb témakör közepén az addigi órák anyagából, előző órán bejelentendő.

Témazáró dolgozat a témakör lezárása, összefoglalása és gyakorlása után írható. Célja a gyakorlás és összefoglalás után a téma lezárása, a megszerzett tudás ellenőrzése és mérése. Az 1-8. évfolyamon egy héttel előbb be kell jelenteni a megíratását. A dolgozat megírása egy teljes tanórát vesz igénybe.

Az év eleji, félévi, év végi felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak, a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. Az 1- 8. évfolyamon egy héttel előbb be kell jelenteni a megíratását és a követelményeket. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után kerül sor rájuk, s megtörtént az előzetes bejelentés.

Szünet utáni első nap témaközi írásbeli- és témazáró, félévi dolgozatot nem íratunk.

Valamennyi írásbeli munkát legkésőbb a megíratástól számított 10 munkanapon (két héten) belül ki kell javítani.

A kijavított dolgozatokat a tanulóknak megmutatjuk, a tanulási hiányosságokat közösen elemezzük, súlyos lemaradás esetén az egyéni felzárkóztatást a szaktanár megszervezi. A gyerekek az írásbeli dolgozatot hazavihetik.

A témazáró dolgozatot, az év eleji, félévi és év végi felméréseket a szülők fogadóórán, vagy a tanárral egyeztetett időben megtekinthetik.

A témazáró és vizsgadolgozatokat a szaktanárok egy évig megőrzik. Egy tanítási napon maximum két témazárót íratunk. A tartósan (legalább két hetet) hiányzó diák a mulasztása utáni első héten nem írhat témazáró dolgozatot.

Szóbeli beszámoltatás

Célja: a kommunikációs készség fejlesztése, az önbizalom erősítése, szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztése. Formái: az adott tantárgy jellegének megfelelőek.

- 5 – 10 perces számonkérés az óra elején. Ezzel ellenőrizhetjük, hogy mennyire sajátították el a tanulók az előző órákon feldolgozott ismeretanyagot. Itt értékelhetjük a tanulók hozzászólásait szóban, a nagyon aktívakat érdemjeggyel is.
- Szóbeli felelet – az előző óra, órák anyagából – érdemjeggyel értékelve.
- Kiselőadás
- Memoriter: A verseket legalább egy héttel korábban föladjuk.
- A házi feladat számonkérése: ezzel a módszerrel a tanulóknak tudatosodhat az otthoni munka, tanulás fontossága, hasznossága, célszerűsége, és rendszerességre neveljük őket. Azok a tanulók, akik becsületesen megoldják a házi feladatokat, a számonkérés ilyen megszervezése esetén megfelelő sikerélményhez, elismeréshez juthatnak

Gyakorlati beszámolás

Jellemzően a készségtárgyak beszámolási formája, de csatolható más tantárgyakhoz is.

Vizuális kultúra: elkészült egyéni vagy csoportos két és háromdimenziós alkotások bemutatása

Technika és tervezés: egyénileg, vagy csoportban elkészített tervek, munkadarabok bemutatása

Ének-zene: egyéni vagy csoportos éneklés, hangszeres, mozgásos bemutató (a tanuló egyéni adottságaitól függően)

Testnevelés: gyakorolt mozgáselemek bemutatása, összeállított egyéni vagy csoportos gyakorlatsor bemutatása, csoportos labdajáték – együttműködés bemutatása

Természettudományos tárgyakból: iskolában, vagy otthon elkészített tanuló kísérletek bemutatása

Digitális kultúra: programok alkalmazásának bemutatása egyénileg vagy csoportban készített digitális munkákkal

A pedagógusok a munkák elkészítésének határidejét, a begyakorlás időszakát szóban előre jelzik a tanulóknak. Fontos szempont, hogy a készülőben levő munkák, a gyakorlás során köztes értékelés, segítség adható, melyet a teljes felkészülés végén véglegesít a pedagógus. Célunk a minél értékesebb, kiérlelt alkotások, munkák, bemutatók megszületése.

A tanulmányi teljesítmények értékelése:

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam félévig minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.

A tantárgyi szöveges minősítés félévkor és tanév végén a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- **kiválóan teljesített:** A tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeinek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, és mindazt önállóan is alkalmazni tudja.

- **jól teljesített:** Ha a tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeinek megbízhatóan, csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni a tudását.

- **megfelelően teljesített:** Ha a tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeit pontatlanul, több hibával teljesíti. Tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni

- **felzárkóztatásra szorul:** Ha a tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeinek súlyos hiányosságokkal tesz eleget. A továbbhaladáshoz szükséges minimális feltételeknek csak folyamatos nevelői segítséggel tud megfelelni.

Az összteljesítmény szöveges minősítése:

- **kiválóan teljesített:** a tanuló a fő tárgyakból kifogástalanul teljesítette a tantervi követelményeket, tudása biztos, ismereteit tudja alkalmazni

- **jól teljesített:** a tanuló a **fő tárgyak legalább feléből** megbízhatóan teljesítette a tantervi követelményeket, kisebb bizonytalansággal alkalmazza a tudását
- **megfelelően teljesített:** a tanuló a **tantárgyak több mint kétharmadából** a tantervi követelményeket pontatlanul, több hibával teljesítette, tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni
- **felzárkóztatásra szorul:** a tanuló a **tantárgyak több mint egyharmadából** súlyos hiányosságokkal küzd, a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel nem rendelkezik. Az objektív osztályozás érdekében követelmény, hogy az érdemjegyek száma félévenként legalább három legyen. Az értékelés során tört jegyet nem adunk, illetve nem írjuk be a két jegyet külön-külön.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

- Jeles (5),**
- Jó (4),**
- Közepes (3),**
- Elégséges (2),**
- Elégtelen (1)**

A tanuló teljesítményéről készített szöveges értékelésről, valamint a tanuló által szerzett érdemjegyekről az adott tantárgyat tanító pedagógus a szülőt rendszeresen értesíti.

A második évfolyam végétől- nyolcadik évfolyamig a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanév közben minden tantárgyból érdemjegyekkel értékeljük, félévkor és tanév végén minden tantárgyból osztályzatokkal minősítjük.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak értékelésekor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik a szaktárgyat tanító nevelők:

Alsó tagozaton		Felső tagozaton	
Teljesítmény	Érdemjegy	Teljesítmény	Érdemjegy
0 – 39 %	Elégtelen (1)	0- 32 %	Elégtelen (1)
40 – 54 %	Elégséges (2)	33- 50 %	Elégséges (2)
55 – 75%	Közepes (3)	51- 73 %	Közepes (3)
76 – 90%	Jó (4)	74- 90 %	Jó (4)
91 -100%	Jeles (5)	91- 100 %	Jeles (5)

A félévi és év végi osztályzatok megállapításához a heti egy és kétórás tantárgyak esetében minimum három osztályzatra, a heti három és annál többórás tárgyak esetén minimum öt érdemjegyre van szükség. Az érdemjegyek naplóban történő rögzítésének határideje az adott hét utolsó munkanapja.

Az év közben szerzett érdemjegyek nem azonos súlyúak, a félévi és év végi minősítés megállapításánál irányadónak tekintjük a következő szempontokat:

- az év végi minősítést az egész éves teljesítmény alapján állapítjuk meg, de figyelembe vesszük a teljesítmény változásának tendenciáit
- a témazáró dolgozatok érdemjegyei az érdemjegyek átlagának számításánál kétszeres súllyal szerepelnek
- a tanuló félévi és tanév végi osztályzata az érdemjegyek átlagától lényegesen nem térhet el, az alábbiak figyelembe vételével:
0,4 átlagig lefele kerekítés
0,41 és 0,69 között a szaktanár mérlegel, javítási lehetőséget ad
0,7 felett felfele kerekít

A témaközi szóbeli feleletek, dolgozatok, tesztek, gyakorlatok bemutatása egyszeres hangsúllyal szerepel, a témazárók érdemjegyei kétszeres súllyal számítanak.

Az átlagnál a kerekítést befolyásoló jegyek: az órai munka, szorgalmi feladat, memoriter, súlyozottan az önállóan készített kiselőadás, prezentáció bemutatása, digitális v. egyéb gyűjtőmunka.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A magatartás értékelésének elvei

Példás (5) az a tanuló, aki:

A házirendet betartja, nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása, a tanítási órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon, iskolai rendezvényeken, szabadidőben, utazás során példamutatóan, rendesen viselkedik. Kötelességtudó, tanulmányi feladatait színvonalasan teljesíti, tisztelettudó, társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik, az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz, önként vállal feladatokat, és azokat teljesíti, óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet.

Jó (4) az a tanuló, aki:

A házirendet betartja, nincs írásbeli intője, vagy megrovása, a tanítási órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon, iskolai rendezvényeken, szabadidőben, utazás során rendesen viselkedik, tanulmányi feladatait a tőle várható módon teljesíti, az osztály és az iskolai közösség életében feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, inkább felkérésre, biztatásra vesz ezekben részt, a rábízottakat teljesíti. az iskola felszereléseit rendeltetésének megfelelően használja, a környezetet védi.

Változó (3) az a tanuló, aki:

Az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be, a tanítási órákon, vagy azokon kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik, feladatait nem minden esetben teljesíti, előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva, a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik, igazolatlanul mulasztott, több szaktanári figyelmeztetője, osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

A házi rend előírásait sorozatosan megsérti, feladatait nem, vagy csak ritkán teljesíti, magatartása fegyelmezetlen, rendetlen, társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván, kirívóan viselkedik, viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza, több alkalommal indokolatlanul mulaszt, több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A szorgalom értékelésének elvei**Példás (5) az a tanuló, aki:**

Képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi eredményt nyújt, tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi, a tanórákon aktív, munkavégzése pontos, megbízható, a taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanórákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

Képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt, rendszeresen, megbízhatóan dolgozik, a tanórákon többnyire aktív, taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől, tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti, felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik, érdemjegyeit, osztályzatait több tantárgyból is lerontja, önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

Képességeihez mérten keveset tesz tanulmányai fejlődése érdekében, ezért az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg, tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait többnyire nem végzi el, felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek, a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül, félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Az iskolai jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- nevelői, szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek. Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- nevelői, szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi intés,
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – súlyos kötelességszegés – el lehet térni. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene a **Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

Az otthoni, napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tananyag feldolgozása elsődlegesen a tanítási órákon történik. Ehhez kiegészítésként társul az otthoni és napközis házi feladat megoldása, a tanultak ismétlésével, begyakorlásával, rendszerezésével, rögzítésével – **önálló tanulással**. Jártassági szintre eljutást csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, amelyhez szükséges a házi feladatok elvégzése. A házi feladatok témaközi **visszajelzést is adnak tanárainknak a tanultak megértéséről, az önálló alkalmazásának szintjéről**. Ezért fontos, hogy ezeket a **tanulók önállóan készítsék el**. A feladatok elvégzésének minősége tanáraink és a szülők számára is értékes **információkat ad a tanuló szorgalmáról, tudásáról, haladásáról**.

Iskolánkban **alsó tagozaton** osztályonként, napközis foglalkozás keretében folyik az önálló tanulás, felkészülés. A pedagógus az írásbeli munkákat ellenőrzi, javításra lehetőséget ad. A szóbeli feladatok végzését támogatja.

Felső tagozaton a foglalkozásokat vezető pedagógus feladata a nyugodt, tanulást segítő légkör biztosítása a közösen kialakított szabályok alapján. Ellenőrizheti az írásbeli feladatok elkészítését, segíti a szóbeli tanulást. Törekszünk arra, hogy a teljes foglalkozáson részt vevő tanulók az aktuális napon feladott írásbeli házi feladatokat, és a szóbeli feladatok egy részét elvégezzék. A teljes felkészülés otthoni szóbeli felkészüléssel egészül ki.

Az önálló tanulás időbeli keretei

A házi feladatok kijelölésénél figyelembe vesszük a tanulók életkorát, heti, napi leterheltségét.

- alsó tagozaton: a napi felkészülési idő 40-60 perc között mozog, felső tagozaton az írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésére 60- 90 perc szükséges
- tantárgyanként minimum 10, maximum 25 perces felkészüléssel számolunk
- figyelembe vesszük az adott napon a tantárgyak összetételét (a lehetőség szerinti egyenletes terhelés az órarend kialakításánál is szempont)

- a gyűjtő, kutatómunkát, prezentáció, szemléltetés elkészítését igénylő feladatok elvégzését külön jutalmazzuk, mivel ezek a napi feladatvégzésen felüli erőfeszítést igényelnek (kevés kivételtől eltekintve szorgalmi feladatok)
- az őszi, téli, tavaszi szünet a pihenést, kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra nem adunk külön feladatot
- a nyári szünetben a következő tanévre kötelező olvasmányok elolvasását kérhetjük

Az önálló tanulás pedagógiai elvei

A házi feladatokat a tanulók egyéni szükségletei alapján **differenciáljuk**. A tanulási nehézséggel küzdő tanulók számára lehetőség szerint egyéni segítséget is adunk a felkészülésben. A tantárgyak iránt aktívan érdeklődő, versenyekre készülő tanulók számára szorgalmi feladatok elvégzését ajánljuk fel. Kérésre otthoni gyakorlásra is javasolunk feladatokat.

A tanítási órákon a feladatok elvégzését **előkészítjük**. A pedagógus szükség esetén a napköziben is segít a feladat értelmezésében, elindításában. Az írásbeli házi feladatokat a napköziben, vagy tanítási órán **ellenőrizzük, javítjuk, de érdemjeggyel nem értékeljük**. A szóbeli feladatok elvégzését a tanítási órák elején ismétlő kérdések beépítésével ellenőrizzük. Felső tagozaton az önálló ismeretfeldolgozásra előkészítve tanulóinkat, alkalmanként kaphatnak olyan feladatot is, amely még fel nem dolgozott tananyag előkészítésére, előzetes megismerésére irányul.

Írásbeli feladatok pl.: az alapkészségek fejlesztését szolgáló feladatok, összefüggő szöveg alkotása, differenciált fejlesztést szolgáló feladatok, projektmunka, amely az adott tantárgyi ismereteken kívül egyéb készségek fejlesztését szolgálja.

Szóbeli házi feladatként olyan tananyag megtanulását adjuk fel, amelynek feldolgozása a tanítási órán megtörtént. Szóbeli feladatok pl.: definíciók, meghatározások, szabályok pontos elmondása, kérdések felhasználásával összefüggő tartalom elmondása, tartalom megfogalmazása saját szavakkal, memoriterek (vers, próza magyarból, idegen nyelvből), kiselőadás.

Otthoni felkészülés keretében végzett kiegészítő gyűjtőmunkát, digitális anyagok gyűjtését, információgyűjtést, számítógépes tanulói munkát az iskolában bemutatjuk.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Csoportbontások megszervezése

Iskolánkban a térbeli meghatározottság és a pedagógiai feladatok minőségi elvégzése érdekében 15-20 fő közötti osztálylétszám kialakítására törekszünk a felvétel során. Ezzel a létszámmal pedagógusaink alapvetően bontás nélkül meg tudják valósítani a differenciált fejlesztést.

Kiegészítő célunk az angol nyelv tanulásának színvonalas megalapozása, ezért ha lehetőségeink engedik csoportbontásban tanítjuk az angol nyelvet, s a bontással párhuzamosan az évfolyamban megtámogatott tantárgyat. Az idegen nyelv csoportbontása az adott osztály létszámának kb.50 %-a.

A csoportbontás kialakításának elvei:

- vegyes képességű csoportok kialakítása
- az osztályon belüli képességelosztást figyelembe véve arányosan

Tanórán kívüli foglalkozásaink

A tanórán kívüli foglalkozások szervezésének elvei:

- a foglalkozásokon való részvétel a kötelező fejlesztés, felzárkóztatás kivételével szülői beleegyezéssel történik
- rendszeresség (legalább heti egy alkalom)
- támogatjuk, hogy minden diákunk legalább egy tanórán kívüli foglalkozáson részt vegyen hetente, de kerüljük a túlterhelést
- érdeklődésnek, szükségleteknek megfelelő foglalkozásszerkezet kialakítása
- a foglalkozások szervezésénél törekszünk a magas létszám elkerülésére, hogy a gyermekek közvetlen, egyénre figyelő, és egymást támogató légkörben lehessenek
- a zeneiskola, a fejlesztő és egyéb foglalkozások órarendjét egyeztetéssel alakítjuk ki

Felzárkóztatás:

A foglalkozások célja a folyamatosan nehézségekkel küzdő, vagy alkalmilag pótló tanulók számára lehetőséget adni a tanulmányok folyamatos, vagy alkalmi megtámogatására, segíteni az önálló tanulás felé történő elmozdulást. A foglalkozások egyénileg, vagy 2-3 fős csoportokban valósulnak meg alsó tagozaton az osztályfőnök, felsőben a szaktanárok vezetésével legalább heti egy alkalommal. A foglalkozásokon való részvételre a tanítók, szaktanárok javasolják a tanulókat, de a szülő egyedi kérésére is támogatjuk a tanuló felzárkózását. A foglalkozásokon való részvétel a tanulási nehézséget mutató tanulók számára kötelező.

Tehetséggondozás:

A foglalkozások célja: az egyes területeken kiemelkedő teljesítményt, érdeklődést mutató tanulók fejlődésének támogatása, versenyfelkészítés. A tehetséggondozó foglalkozások heti rendszerességgel valósulnak meg. A foglalkozáson való részvételre tanáraink javasolják diákjaikat, amelyre a szülő beleegyezésével vesszük fel őket.

Fejlesztő foglalkozások:

A foglalkozások célja: a sajátos nevelési igényű és tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséget mutató tanulók rehabilitációja, rehabilitációja. A foglalkozásokat az intézmény kötelezően biztosítja a Szakértői vélemény javaslatai és a jogszabály által meghatározott órakeretben. Az intézmény által alkalmazott gyógypedagógusok és az utazó szolgálat által biztosított fejlesztés egyéni vagy maximum 3 fős csoportok kialakításával valósul meg. Ez a keret tapasztalataink szerint biztosítja a hatékony fejlesztést.

Szakkörök

A szakköri foglalkozások célja a tanulók érdeklődési körének megfelelő, élményteli képességkibontakoztatás, rendezvényekre, versenyekre felkészítés. A foglalkozáson a tanulók szülői beleegyezéssel, heti rendszerességgel vehetnek részt.

Diáksportköri foglalkozások

A diáksport foglalkozások célja a mozogni szerető tanulók számára lehetőség biztosítása az örömteli, közös mozgásra, a testnevelés órák mozgásformáit elmélyítve heti egy alkalommal.

Alsó tagozaton a mozgáskoordinációt, ügyességet fejlesztjük játékokkal, felső tagozaton röplabda, futball sportszport működik.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

- A magyarországi romák betelepülésének története
- Őshaza és elvándorlás
- A Magyarországra való betelepülés szakaszai
- Élet Magyarországon a különböző történelmi korokban
- Településrajz Európában és Magyarországon
- A család, rokonság, közösség összetartó ereje, hierarchiája, a vajda szerepe
- Jelképek (Himnusz, zászló)
- A Magyarországon beszélt roma nyelvek ismertetése
- A romák jellegzetes életvitele, általuk végzett hagyományos munka, kereset kiegészítő tevékenységek (lótartás, kosárfonás, söprűkötés, gyógynövénygyűjtés, stb.)
- Jellegzetes ünnepek, azokhoz kötődő szokások, hagyományok megismerése (születés, keresztelés, esküvő, halál, stb.)
- Jellegzetes viselet, népviselet
- Zene, tánc, hangszerek megismerése
- Híres roma származású személyek tevékenysége (művész dinasztiák, zenészek, énekesek, írók, költők, táncosok, stb.)

Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei, tevékenységei

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelés, környezeti nevelés célja

Elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Iskolánk működtetése során törekszünk a környezetkímélő megoldásokra, folyamatosan reagálunk a szűkebb környezetünkben bekövetkező változásokra, a szülőkkel és a helyi közösségekkel együttműködve keressük a megoldásokat, valamint számos tanórán kívüli tevékenységekkel biztosítjuk a diákok ismereteinek bővítését.

Az egészségnevelés, környezeti nevelés színterei az iskolában

- Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai
- A nem hagyományos tanórai foglalkozások (téma napok, hetek)
- Tanórán kívüli (versenyek, szakkörök, ökoprogramok)
- Együttműködések más iskolákkal, szervezetekkel, cégekkel
- Az iskola környezettudatos működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások

– Egyéb foglalkozások, kiemelten az délutáni napközis foglalkozás idején

Hagyományos tanórai keretben

Tanítási órán: a környezetvédelem kérdésének előtérbe kerülése szükségszerűvé teszi, hogy az elkövetkező években az oktatásban és a nevelésben nagyobb teret kapjanak a környezeti jelenségek, folyamatok és összefüggések megismerését szolgáló tantárgyak és tevékenységek. A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Cél: a természet és a társadalom törvényeinek megismerése, tiszteletben tartása és mindennapi életvitelünk során a természet törvényeivel harmonizáló magatartásformák alkalmazása. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. A környezeti oktatás és nevelés feladatai csak úgy teljesíthetők eredményesen, ha azok szerves részét képezik a fenntartható fejlődéssel, a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek. Közvetlen élményszerzésen keresztül alakítja ki a helyes cselekvésre készítető, pozitív viszonyulást a természeti értékekhez, azok védelme érdekében. Az élményszerzés fontos színterei a nemzeti parkok és a védett természeti területek, illetve azok látogató- és bemutatóhelyei.

Az egyszerű víz -, talaj-, és levegő vizsgálati módszereket tanórákon ismerjük meg. Külön, kiemelten kezeljük ezek elemzését, a következtetések megfogalmazását, a tapasztalataik hatásainak értékelését.

Nem hagyományos tanórai keretben

Az iskolai környezeti nevelés nem szűkíthető le a „tananyag leadásától a számonkérésig” húzódó ívre. A tevékenységeknek ennél sokkal szélesebb körét foglalja magába, s ezeknek csupán kis hányada illeszthető be a tanórák adta lehetőségek közé. Sok olyan oldala van, amely a tanterem vagy az iskola falain is túlnyúlik. A tanórán kívüli tevékenységek gyakran hatékonyabbak is a tanórára tervezhető tevékenységeknél.

A tanórán kívüli környezeti nevelés lehetőségei az iskolánkban:

A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megővésének céljaival összhangban:

„öko” tevékenységek (környezet átalakítása, szelektív hulladékgyűjtés, szemétyűjtés stb.), terepgyakorlat (természetben, településen, Kapcsolatok kertje stb.), intézménylátogatás (múzeum, könyvtár, üzem, kutatóintézet, egyetem stb.), kirándulás, táborozás jeles napok (Madarak és fák napja)

Együttműködések

Iskolán belüli együttműködés

Diákjaink bevonásával szervezzük a szelektív hulladékgyűjtést és az ehhez kapcsolódó feladatok elvégzését. Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartása, munkája példaértékű legyen a tanulók számára. Ki kell alakítani a környezetbarát iskola fogalmát; részletesen kidolgozni és közzé tenni az ilyen iskola életmódjának, működésének kívánalmait. Segíteni kell a szülőket (és más érintetteket) abban, hogy megismerjék a környezetbarát életmód kezdeményezéseket, eltanulhassák azok sikeres mozzanatait.

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmény profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során az optimális helyzet megteremtését elérje.

Civil szervezetek

A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Javítani kell az egyesületek közötti információcserét, a személyes kapcsolatokat és a kiadványok terjesztését. A pedagógus munkaközösségek kapcsolatot tartanak a szervezetekkel.

A környezeti nevelés tartalmi elemei

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság számára szabadidős és kulturális tevékenységek színtere lehessen.

Módszertani elemek

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást. Ennek fontos feltétele, hogy a tanulók érzékennyé váljanak a környezetük iránt. A diákok minél többször, valós globális és helyi problémákkal kerüljenek kapcsolatba.

A tantárgyi keretek közt zajló tevékenységek értelemszerűen minden tanuló számára kötelezőek és ingyenesek.

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos tárgyak teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve integrált módon történik. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

A környezeti nevelés tantervbe illesztésének egyik megvalósítási módja a "beleoldás". Beleoldásnak, vagy tematikus tanításnak nevezzük azt a módszert, amikor a környezeti nevelési fogalmakat, feladatokat és példákat a már meglévő tantervi célkitűzésekbe építik be. Ezt a módszert alkalmazhatjuk egyetlen téma tanításánál, vagy úgy is, hogy az egész tantervet áthatja

a környezeti nevelés szemlélete. A megszokott tananyag kiegészítését és kibővítését adják a környezeti nevelési témák. A beleoldás módszerének előnye, hogy könnyű megvalósítani. Alsó tagozaton magától értetődő módon bele lehet szőni az órák anyagába a környezeti nevelési témákat. Eredményességének oka, hogy itt nyílik a leginkább lehetőség arra, hogy a szokásos napi tevékenységen belül helyet találjanak a környezeti nevelésnek.

A környezetismeret tantárgy az elemi környezeti nevelésnek a fókuszpontja azáltal, hogy óráin tervszerűen és intenzíven történik a tanulók környezeti attitűdjének és ismereteinek fejlesztése. Személyes tapasztalatokra, élménygyűjtésre épül. Integrálja a természeti és társadalmi jelenségeket. A tanulói tevékenységek állnak az órák megtervezésének középpontjában. A tantárgy koncentrációs lehetőségeket kínál: lehetővé teszi az anyanyelvi, matematikai, esztétikai és a környezeti nevelés összehangolását.

Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák

Konkrét tevékenységek:

- Az iskola udvarának és területeinek folyamatos "zöldítése" (komposztáló alkalmazása; növények ültetése, gondozása, pótlása - iskolakert).
- Az intézmény ligeteinek kihasználása erdei programok szervezésére (tisztítás, madárodúk kihelyezése, vizes élőhely kialakítása).
- A település és környéke szépítése (temetőápolás, bekapcsolódás a település szépítő programokba pl. hulladékgyűjtés, természetes játszóterek kialakítása, megóvása)

A mi feladatunk, hogy a gyerekek bevonásával ezt a környezetet megóvjuk, tovább szépítsük. Környezeti értékeink és egészségünk védelme az emberiség jövője szempontjából egyre fontosabbá válik. Nem kampányszerű akciókban rejlik a megoldás, hanem a mindennapi tevékenységünkben, a környezettudatos szokásrend kialakításában és mindennapi gyakoroltatásában.

Ezért iskolánk vállalja, hogy az iskola minden tevékenységi területén, a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során folyamatosan építi be a gyerekek napirendjébe a fenntarthatóság szemléletének erősítését.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézményi tanulói esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések a köznevelés terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását szolgálj: egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz, a szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozását és a versenyképesség erősítését.

Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések célja

A tanulói esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Ezen belül alapvető, hogy az intézmény biztosítsa, a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására. Mindezek biztosítása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítania beiratkozásnál, meghallgatásnál, az oktató – nevelőmunka során, a gyerekek egyéni fejlesztésében, az értékelés gyakorlatában, a tanulói előmenetelben, a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában, a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében, a továbbtanulásban, pályaorientációban, a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében, valamint a partnerség építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Kötelezettségek és felelősség

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők, és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a köznevelési intézményi esélyegyenlőségi terv, az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedéseket ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a terv végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket. Az intézmény vezetője felelős a köznevelési intézményi esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések megvalósításának koordinálásáért, végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.

A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítse képzésekkel vagy egyéb módokon. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi tervet és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

Akcióterv

Azonnali beavatkozást igénylő folyamatok

Minden olyan helyzet és eljárás, ami a hatályos törvényeknek nem megfelelő (különös tekintettel a 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről, és Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseire).

Minden, az adatok vizsgálatát követően beazonosított szegregált nevelési és oktatásszervezési gyakorlat, mivel az alapvetően sérti az esélyegyenlőség elvét és korlátozza a halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű tanulók oktatási sikerességét.

Ha igazolódik, hogy az intézmény nyújtotta bármely oktatási szolgáltatáshoz (pl. emelt szintű oktatás, tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok), vagy az intézményben biztosított oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást, vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök, hiányos szakos ellátottság esetén szaktanár által tartott tanórák) nem biztosított egyenlő hozzáférés a halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű tanulók részére.

Megvalósítás

Az intézmény különös figyelemmel kíséri a halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tart, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében. Az intézmény, vezetőjén keresztül, folyamatosan jelzi a fenntartó felé az intézmény elérését nehezítő esetleges körülményeket, különös tekintettel a közutak akadálymentességével és a helyi tömegközlekedéssel kapcsolatos problémákra.

Az intézmény belső esélyegyenlőségi monitoring rendszert és szülői/gondviselői panasztételi mechanizmust működtet az intézményen belül. A belső monitoring rendszerben rögzíti a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók helyzetét érintő főbb változásokat, kiemelten vizsgálja jelen terv végrehajtását, illetve a megvalósított intézményi programok hatását, eredményeit a halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában.

Az intézmény befogadó légkört biztosít a tanulók és a dolgozók számára, éves munkahelyi esélyegyenlőségi tervet fogad el, amelyet rendszeresen ellenőriz. Az intézmény biztosítja a pedagógusok felkészítését, felkészültségük értékelését és folyamatos továbbképzésüket különös tekintettel a hatékony együttnevelés, a szociális és családi problémák azonosítása, valamint a közoktatási esélyegyenlőség területére.

Szankcionálás

Az intézményi köznevelési esélyegyenlőség megsértését érintő eseteket és panasztételeket az intézmény vezetője köteles kivizsgálni a fenntartó képviselőjének és a panasztevőnek, továbbá, ha szükséges, független szakértő bevonásával. Az esélyegyenlőség megsértésének megállapítása esetén az intézmény köteles az esélyegyenlőséget sértő intézkedést, programot, vagy állapotot megszüntetni. Ellenkező esetben a fenntartó köteles az intézménnyel, illetve az intézmény vezetőjével szemben saját hatáskörében eljárni.

Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Gyermekvédelmi feladatok

- A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.
- Jól látható helyen, a faliújságra közzétenni a gyermekvédelmi feladatokat ellátó fontos intézmények nevét, címét, telefonszámát.
- A veszélyeztető okok megléte esetén értesíteni a gyermekjóléti szolgálatot.
- Segíteni a Családsegítő Szolgálat tevékenységét.
- Anyagi veszélyeztetettség esetén gyermekvédelem támogatás megállapítását kezdeményezni.
- Helyzetelemzéseket készíteni az osztályfőnökök közreműködésével a hátrányos és veszélyeztetett tanulókról.
- Kapcsolatot tartani az intézmény vezetőjével, osztályfőnökökkel, pedagógus kollégákkal, fejlesztő pedagógussal, pszichológussal, védőnővel.
- Rendszeres kapcsolatban állni a kerület gyermekvédelmi intézményeivel, a polgármesteri hivatallal.
- Ha a veszélyeztető helyzet pedagógiai eszközökkel nem lehet megszüntetni, segítséget kérni az területileg illetékes Gyermekvédelmi Központtól, kapcsolatot tartani a Családsegítő Szolgálattal, részt venni az esetmegbeszélésben.
- Gyermekbántalmazás esetén értesíteni a Gyermekjóléti Központot, Gyámhivatalt, Rendőrséget.
- Figyelemmel kísérni a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók tanulmányi munkáját, iskolalátogatását, hiányzások alakulását.
- Magatartási, beilleszkedési nehézséggel küzdő és tanulási kudarcnak kitett tanulók segítése (fejlesztő pedagógus, Pedagógiai Szakszolgálat)
- Személyiségzavarok enyhítésére Pedagógiai Szakszolgálat szakembereinek ajánlása.
- Szakorvosi ellátás igénybevételére ajánlás.
- Figyelmet fordítani a szenvedélybetegségek megelőzésére, prevenciót tervet kidolgozni.
- Figyelemmel kísérni a jogszabályi változásokat és szakirodalmat, ezekről tájékoztatni a tantestületet.
- A gyermek érdekeit figyelembe véve kapcsolatot kezdeményezni és tartani a szülőkkel.

A gyermekvédelmi tevékenység három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

Veszélyeztető okok megelőzése

- Egyetlen tanulót sem érhet hátrányos megkülönböztetés származása, pénze, vallása, illetve más oknál fogva.
- Minden tanuló számára biztosítani kell a fejlődéséhez szükséges feltételeket.
- Az iskolának rendszeres kapcsolatot kell tartania a családdal.
- Meg kell ismertetni a tanulókat jogaikkal, véleménynyilvánítási lehetőségeikkel.

- Biztosítani kell, hogy az oktatás és nevelés biztonságos és egészséges környezetben folyjon.
- A tanuló jogait tiszteletben kell tartani.
- Biztosítani kell a család anyagi helyzetétől függően ingyenes, vagy kedvezményes étkezést, tanszerellátást, napközi, tanulószobai ellátást.
- A tanuló joga, hogy testi, érzékszervi, értelmi, beszéd-, vagy más fogyatékoságának megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljön.
- Az iskolának együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal.
- A szenvedélybetegségek megelőzése, gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésének elősegítése.
- Az iskolának biztosítani kell a napközi-otthoni, tanulószobai ellátást, a gyermekétkeztetés megszervezésével.

A gyermek fejlődését, nevelését veszélyeztető tényezők

A gyermek testi fejlődését, egészségét veszélyeztető okok:

- a gyermek hosszú vagy súlyos betegsége,
- egészségtelen, zsúfolt lakáskörülmények,
- egészségtelen életmód,
- a táplálkozás hiányossága, egyoldalúsága, túlzásai,
- a szülők (családtagok) hosszú vagy súlyos betegsége,
- családjának tartósan rossz anyagi, szociális helyzete,
- alkohelizálás, dohányzás, kábítószer-fogyasztás,
- túlterhelés, „agyondolgoztatás”,
- túl korán megkezdett szexuális élet.

A pszichés károsodás okai (strukturális, erkölcsi, nevelési hibák, hiányok) a gyerek vagy fiatal családi környezetében:

- a család hiánya (elárulás, elhagyás),
- az anya hiánya az élet első éveiben – hospitalizálódás (tartós kórházi, csecsemőotthoni tartózkodás miatt),
- a családi nevelés legjellemzőbb hibái, túlzásai,
- a családi élet legsúlyosabb ártalmait jelenti és a testi szellemi fejlődését, egyaránt gátolják a következők: brutalitás, az erkölcstelen, bűnöző családi környezet,

A baráti, lakóterületi és szélesebb társadalmi környezetbeli ártalmak okai lehetnek:

- a hasonló vagy idősebb korúakhoz való negatív kapcsolódás (egyetlen személyhez, kisebb csoporthoz, galeriához),
- az utca hatása (prostituáció, munkakerülés és garázdálkodás, bűnözés, játékszenvedély, stb. látványa, követése),
- a tömegkommunikációs eszközök révén könnyen elérhető információáradat válogatás, irányítás, ellenőrzés és megértés nélküli kritikátlan befogadásának hatása – tv, rádió, mozi, sajtó.

Az iskolai környezet ártalmi

- az iskolai környezet abszolút ártalmi (minden gyereket károsítanak),

- az iskolai környezet relatív ártalmi (a fejlődési körülményei folytán gyengébb idegrendszerű, kisebb tűrő-, ellenálló-, alkalmazkodó-vagy teljesítőképességű gyerekek károsodását idézheti elő elsősorban),
- az iskolaéretlen gyermek beiskolázása, a szükséges gyógypedagógiai áttelepítés elmaradása, a rossz pályairányítás folytán a gyerek számára nem megfelelő iskolatípusba való beiskolázás relatív ártalom abban az értelemben, hogy nem minden gyereket károsít, abszolútnak mondható, ha azt vesszük figyelembe, hogy minden gyermek számára ártalmas, akit érint.

A veszélyeztető okok megszüntetése

Az iskola és a pedagógusok feladatai, közé tartozik a tanulót veszélyeztető okok megszüntetése. Az intézménynek együtt kell működnie a Polgármesteri Hivatallal, gyermekorvossal, a Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központtal, a Pedagógiai Szakszolgálattal, rendőrséggel, a bírósággal, az ügyészséggel, a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Az oktatási intézmény veszélyeztetettségre utaló jeleket észlelve értesíti a Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központot, Gyermekjóléti Szolgálatot, hogy az megtehesse a szükséges lépéseket a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. Az iskola feladata, hogy külső segítség igénybe vétele mellett az iskolán belül is törekedjen a veszélyeztetettség megszüntetésére, ellensúlyozására.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

A törvényekben előírtak szerint biztosítjuk az ingyenes tankönyvet. Az év közben érkezőknek könyvtári példányt biztosítunk. A hátrányok leküzdése érdekében változatos szabadidős programokat szervezünk osztály vagy iskolai keretben. (Színház, kirándulás, múzeum, sportrendezvény stb.) Pályázatokon való részvétellel igyekszünk támogatást szerezni színházlátogatásra, táborozásra. A szülőket és tanulókat a faliújságon, szórólapokon tájékoztatjuk segélyezési lehetőségekről, programokról, intézményi elérhetőségekről.

A támogatás területei

- felvilágosító munka a szociális juttatásokról; helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése,
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás,
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- étkezési támogatás,
- átmeneti segély,
- beiskolázási segély,
- táborozási, kirándulási, énekkari szerepléshez hozzájárulások; pályázatokon nyert összegből
- étkezési támogatás. (100 %, 50 %- os kedvezmények).

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

A tanulmányok alatti vizsgakövetelményei, részei, értékelése

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) * a rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Tanulmányok alatti vizsgát - az e rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében. A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig - alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakgimnáziumban húsz óráig - tarthat. Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként általános iskolában és szakiskolában maximum, középiskolában minimum hatvan perc.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - amennyiben szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgafeladatokat - legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal - az iskola igazgatója hagyja jóvá. A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül - egy érdemjeggyel kell értékelni. A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

Sajátos nevelési igényű tanulóink fejlesztésének programja

Intézményünk Alapító Okirata alapján **sajátos nevelési igényű gyermekek** fogadását vállalja. Befogadott tanítványaink mozgássérült, hallássérült, beszéd fogyatékos, az egyéb pszichés fejlődés zavarával küzdő, valamint autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek, akiknél sérüléseik a megismerő tevékenységek különböző területeit különböző mértékben érintik. Ellátásukra az illetékes országos és megyei szakértői bizottság szakértői véleménye alapján kerül sor.

Iskolánkban az integráció a valamely területen/képességben akadályozott, speciális nevelési- oktatási szükségletű gyermekek speciális igénnyel nem élő társaik közé való beilleszkedését jelenti. Az integráció gondolata összecseng iskolánk keresztény világnézetével, mely alapján minden gyermeket egyedi, értékes teremtménynek, személyiségnek tekintünk. Az integrációval pozitív magatartásmintát közvetítünk tanulóink és környezetünk felé.

A **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek** ellátására a Szakszolgálat szakértői véleménye alapján kerül sor. Fejlesztő- és felzárkóztató foglalkozásokkal segítjük beilleszkedésüket, felzárkózásukat, tanulási nehézségeik csökkenését. A tanulási nehézséggel diagnosztizált tanulók fejlesztésében nem csak a gyermek képességeit fejlesztjük, hanem a gyermek és a tanulási környezet interakcióját is segítjük.

A sikeres integrált nevelés – oktatás feltételei

Objektív tényezők

- **A különleges gondozáshoz szükséges környezeti, tárgyi feltételek biztosítása**
Négy fejlesztő terem áll rendelkezésre, megfelelő bútorzattal, speciális fejlesztő eszközökkel felszerelve, melyeket lehetőség szerint bővítünk.
- **A sérülés specifikumokhoz igazodó, megfelelő képzettségű szakemberek (gyógypedagógus) alkalmazása, utazótanári szolgálat igénylése.**
Az intézmény saját alkalmazásában lévő gyógypedagógussal látja el elsődlegesen sajátos nevelési igényű és tanulási nehézséggel küzdő tanulóit. A hallássérült, mozgássérült, autizmus spektrumzavarral élő, beszéd fogyatékos gyermekek fejlesztéséhez EGYMI segítségét vesszük igénybe utazó tanári hálózaton keresztül.
- Intézményünk **a tanulócsoportok létszámának kialakítását** a jogszabályi előírásoknak megfelelően végzi.
- **EGYMI-vel, Szakszolgálattal és szakmai szervezetekkel való együttműködés**
Az illetékes országos és megyei szakértői bizottságok szakértői véleményében megfogalmazott diagnózist és fejlesztési javaslat figyelembe vesszük, a szükséges igények közvetítjük, az utazó tanárok számára megfelelő munkakörülményeket alakítunk ki.

Szubjektív tényezők

- az intézmény befogadó attitűdje, hatékony pedagógiai tevékenysége
- a fogadó pedagógusok attitűdje, módszerei, jártassága a differenciálás pedagógiájában
- a fogadó pedagógusok ismeretei az adott fogyatékosági típussal kapcsolatos integrációs teendőkről, kapcsolata a szülőkkel, gyógypedagógussal
- a szülő megfelelő kapcsolattartása a pedagógusokkal, gyógypedagógusokkal

Pedagógiai alapelveink

- a tanulók egyediségének, eltérő egyéni képességeinek, fejlődési ütemének, korlátainak figyelembe vétele az oktatás-nevelés folyamatában
- a sérült gyermekek és a befogadó közeg pozitív egymásra hatásának kihasználása a személyiségfejlesztésben, közösségfejlesztésben, szocializációban
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az egészséges érzelmi, lelki fejlődésben a foglalkozásokon, és azokon túl egységes rendszerben gondolkodva
- szoros, bizalomra épülő, támogató együttműködés a családdal, a gyermek fejlesztésében közreműködő partnerekkel

Céljaink

- rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások célja az egyéni diagnosztikára épülő funkcionális képességfejlesztéssel elérni az egyénhez viszonyítva azt a leoptimálisabb adaptív állapotot, amely elégséges előfeltétele a tantárgyi rendszerű fejlesztésnek
- a tantárgyi rendszerű fejlesztésben a tanuló motivált munkájának felépítése, képességeinek megfelelő funkcionálás elérése
- a sajátos nevelési igényű gyermek kapcsolatainak erősítése kortársaival természetes heterogenitású csoportban, iskolában
- az eredményes továbbtanulás és társadalmi beilleszkedés megalapozása

Feladataink

- A szükségleteknek megfelelő **személyi és tárgyi feltételek** megtartása, folyamatos és egyre bővülő körű biztosítása.
- Felkészült, fejlődő **szakemberek** folyamatos foglalkoztatása, módszertani kultúránk bővítése, kiterjesztése tanulóink minél sikeresebb ellátása érdekében.
- A mielőbbi **diagnosztizálás** érdekében együttműködés a Szakszolgálattal a minél korábbi életkorban megkezdhető terápia érdekében.
- Az intézményben **elfogadó, befogadó közösségi szemlélet** kialakítása. A sérült, nehézséggel küzdő gyermek befogadásának érzékenyítéssel történő előkészítése. A nehézséggel küzdő gyermek megismertetése az új környezettel, a gyermekcsoporttal, a csoport további pozitív funkcionálásnak biztosítása. A sérült gyermek számára a vele foglalkozó felnőttek elfogadásának elősegítése, az alkalmazkodás segítése.
- A szakértői vélemény alapján **igazgatói határozat** meghozása a gyermek tanulmányaival kapcsolatban. (felmentés, egyéni előrehaladás, szóveges értékelés engedélyezése.
- Szoros **együttműködés az iskola többségi pedagógusai és gyógypedagógusai között.**
- **Tanulmányok:** a befogadó pedagógusok szemléletformálásának, módszertani felkészülésének figyelemmel kísérése. Fejlesztési terv készítése a gyógypedagógussal együttműködve, ez alapján egyéni haladási ütem, differenciált nevelés-oktatás biztosítása. A szükségletekhez igazodó módszerek alkalmazása. Tanulási képességek fejlesztése. A tantárgyi tartalmak módosulásainak figyelemmel kísérése. A szakértői véleményben megfogalmazott javaslatok, kedvezmények beépítése.
- A sajátos nevelési igényű tanuló sajátos igényeihez igazodó, a jogszabályoknak megfelelő felkészültségű szakember által tartott **habilitációs, rehabilitációs foglalkozások** biztosítása egyéni vagy kiscsoportos (2-3 fő) keretben. A tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók, sérült részképességek terápiás jellegű korrekciójával. Az iskolavezetés feladata, hogy koordinálja, segítse a rehabilitációs foglalkozásokban részt vevő külsős szakemberek (utazó tanárok) munkáját. A rehabilitáció, rehabilitáció tervszerű, tudatos fejlesztési folyamat, amely átfogja a nevelő-oktató munka minden évfolyamát.

- Kiemelkedően fontos feladat a **személyiségfejlesztés**, a reális énkép és megfelelő önbizalom kialakítása. Az iskolai sikertelenség, alulteljesítés miatt kialakuló magatartásproblémák megelőzésére reális célok meghatározása, az érdeklődési kör alakítása. A tanuló számára reális és motiváló pályaaorientáció biztosítása.
- A szülővel és a szakemberekkel, szakmai szolgáltatókkal való szoros **együtműködés**.
- A gyermek beilleszkedésének, fejlődésének elakadása, az intézményben biztosított nevelés-oktatás **eredménytelensége** esetén külső szaktanácsadás vagy rendkívüli felülvizsgálat kérése. Ha a gyermek fejlődése a tanácsok alkalmazása után sem előremutató, a szülő támogatása a gyermek számára megfelelő intézmény megtalálásában.

A habilitációs, rehabilitációs foglalkozások, egyéni fejlesztési terv

A fejlesztés többnyire kiscsoportos, vagy esetenként egyéni foglalkozásokon történik a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság pontos előírása, vagy a jogszabály által megjelölt órakeretben. Az intézmény a tanuló egyéni szükséglete esetén - lehetőség szerint - magasabb óraszámot is biztosít a fejlesztésre.

A fejlesztés egyéni fejlesztési tervek alapján történik. Az egyéni fejlesztési terv elkészítése a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, illetve más országos illetőségi körű Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleménye, és a Szakszolgálat szakértői véleménye, illetve fejlesztési javaslata alapján, valamint az osztályban tanító pedagógusok, és a gyógypedagógus megfigyelései alapján történik.

Az elkészítésnél figyelembe vesszük a tantárgyi, illetve tantárgyrészek értékelése alóli felmentéseket, illetve azt, hogy milyen jellegű zavar áll fenn az érintett tanulónál.

Az egyes tanulókra kidolgozott egyéni fejlesztési tervek tartalmazzák

- a gyermek jelen állapotát,
- a fejlesztés területeit, céljait és eszközeit
- a fejlesztés során végzett tevékenységeket,
- a fejlesztésben felelős személyeket, illetve érintett szakembereket,
- a fejlesztési folyamat időbeli ütemezését.

Sérüléstípusok szerinti egyedi feladatok

Mozgássérült gyermekek integrálása

A mozgáskorlátozott tanuló nevelésének-oktatásának-fejlesztésének alapelve, hogy a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen ellensúlyozni vagy csökkenteni. A képességek fejlesztésének az egyéni fejlődési sajátosságokhoz kell igazodnia. Mindig szem előtt tartjuk az önállóságra nevelés elvét.

Mozgássérült tanulóink integrált oktatása során törekszünk az egészséges énkép és önbizalom kialakítására, a kudarctűrő képesség növelésére és önállóságra nevelésre.

Kiemelt területek:

- mozgásnevelés (gyógytorna, adaptált testnevelés, sport, rekreáció, tárgy- és eszközhasználat)
- megismerő tevékenység (észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, tanulási képességek fejlesztése, speciális tanulási feltételek, módszerek)
- kommunikáció (motoros feltételek javítása, logopédiai módszerek a nonverbális kommunikáció akadályozottsága miatt)
- szociabilitás (magatartás, viselkedés, szokások, közösségi élet, önálló és önrendelkező életre felkészítés)

Eljárások, módszerek

- ültetésrend kialakítása: a gyermek padjának az osztályteremben oly módon kell elhelyezkednie, hogy a frontális munka során a pedagógushoz minél közelebb legyen, a differenciált munka, csoportos és páros munka esetén is a pedagógus segíti a gyermek munkáját
- megfelelő, a gyermek szükségletére méretezett pad, szék használata
- speciális módszerek a tananyag elsajátításában – írásmozgások, tempó figyelembe vétele
- a tananyag adaptálása az egyéni szükségletekre (testnevelés, vizuális kultúra, technika, informatika, geometriai feladatok)

Hallássérült gyermekek integrálása

Intézményünkben csökkent hallási képességű gyermekek integrálását végezzük. A hallássérült tanulónál a hallás csökkenése miatt, a szokásostól eltér a beszéd, a nyelv és ennek következtében a személyiség fejlődése. Átalakul a külvilágról való információfelvétel, lelassul az ismeretszerzés, nehezebbé válik a szocializálódás. A hallássérült számára fontos, legyenek életszerűek, használhatóak a tanultak és segítsék őt akadályozott helyzetében. A képességek fejlesztésének az egyéni fejlődési sajátosságokhoz kell igazodnia. A hallássérülés legtipikusabb következményei a beszédértés és a beszédhasználat, vagyis a verbális képességek terén mutatkoznak meg.

A hallássérült tanuló egyéni fejlesztését, ennek lehetőségeit, meghatározza a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, az intelligencia foka és egyéb személyiségjegyek.

Kiemelt területek:

- a beszédhallás fejlesztése
- beszéd észlelés és megértés, szókincs fejlesztése
- szociális beilleszkedés segítése a gyermek – befogadó csoport – pedagógusok viszonylatában

- énkép, önismeret: pozitív személyiségjegyek feltárása, önállóságra nevelés,
- vizuális csatornák fejlesztése
- a társas kapcsolatokhoz szükséges kommunikációs képességek és magatartási normák alakítása, fejlesztése
- a hallásjavító eszközök használata

Eljárások, módszerek

- ültetésrend kialakítása: a gyermek padjának az osztályteremben oly módon kell elhelyezkednie, hogy a frontális munka során a pedagógushoz minél közelebb legyen, a differenciált munka, csoportos és páros munka esetén is a pedagógus segíti a gyermek munkáját
- a jó beszédpélda biztosítja a hallássérült tanuló beszédfejlődésének erősödését
- törekvés a pedagógus és a gyermektársak beszédérthetőségére
- a pedagógus győződjön meg arról, hogy érti-e őt a gyermek
- utasítások írásban történő kiadása
- megfelelő szemléltetőeszközök biztosítása
- ismeretlen szavak részletes magyarázata
- differenciált tanulásszervezés.
- zöngés és zöngétlen mássalhangzó-párok differenciálása

A beszéd fogyatékos tanulók integrált ellátása

Beszéd fogyatékosok azok a gyermekek, akiknél öröklött, veleszületett, szerzett, organikus, funkcionális, pszichés és környezeti okok következtében az átmeneti, illetve tartós hang-, beszéd- és nyelvi zavar gátolja az egyén és a környezete közötti interakciót és alkalmazkodást. Az akadályozottság megmutatkozhat a hangadásban, a hangzó beszédben, a beszéd folyamatosság felbomlásában, a beszéd észlelésében, megértésében, kivitelezésében, valamint az írás, olvasás, számolás területén. A beszéd fogyatékos tanulónál a fenti tünetek, a legenyhébb artikulációs eltéréstől az egész kommunikációt érintő súlyos zavarig minden változatban előfordulhatnak. A kommunikációs nehézségek miatt különböző pszichés eltérések (magatartási zavarok), tanulási akadályozottság is kialakulhat.

Amennyiben a beszédhiba, beszéd fogyatékoság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul.

A beszéd fogyatékos tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama módosulhat. A pedagógiai rehabilitáció tevékenységformái: logopédiai egyéni és csoportos terápia.

Kiemelt fejlesztési feladatok

- énkép, önismeret: erősödjenek pozitív személyiségjegyeik, alakuljon ki önismeretük, fejlődjön önbizalmuk és kudarctűrő képességük, személyiségük váljon harmonikussá,
- feladattudata, kitartása, aktivitása, belső motivációja fejlődjön

- a tanulót ösztönözzük beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor fel kell készíteni az esetleges visszaesésekre, a maradványtünetekkel való együttélésre
- a gyermekek állapotuktól függően, nyelvi-kommunikációs zavarai kompenzálása után, jussanak el az önállóság általuk elérhető optimális szintjére, képességeik kibontakoztatásával váljanak a társadalom aktív, cselekvőképes tagjává
- a fejlesztés segítségével minden műveltségi területen tudja teljesíteni a minimum követelményeket

Eljárások, módszerek

- a tanuló motiválása beszédhibája leküzdésére; felkészítése a maradandó tünetek elfogadására, s ezzel való együttélésre.
- jó beszédpélda nyújtása (pedagógus)
- az anyanyelvi fejlesztésnél figyelembe véve a sérülés jellegét az egyes műveltségi részterületek más-más hangsúlyt kaphatnak: az írás, olvasás előkészítő szakaszának időtartamát növeljük, olvasás-, írástanítási módszerként a hangoztató-elemző, illetve a diszlexia-prevenációs módszert használjuk, beszéd fogyatékos tanulóknál hosszabb begyakorlási és érési szakaszokat tervezünk
- idegen nyelv oktatásánál körültekintően járunk el (módszerek változtatása is lehetséges)
- differenciálás különböző módjait alkalmazzuk:
 - segítségadásban: a feladat megismétlése a beszéd fogyatékos tanulónak megfelelő nyelvi szinten,
 - a feladatok szintjén: mennyiség, technikai kivitelezés: - írás területén gyereknél, rajzos vagy szóbeli megoldás, illetve szóbeli felelet helyett írásbeli válasz,
 - szociális keretek szintjén: párban, vagy csoportban végzett munka oldja az akadályozott tanuló elszigetelődését,
 - tanulási stílus szerint: auditív, vizuális, vagy motoros területre támaszkodik inkább a gyermek,
 - a célok szintjén: egyes beszéd fogyatékos tanulóknál mérlegelni kell, mi az a minimális tudás, amelyet egy-egy szakasz határára el kell érni, melyre a további szakaszok épülhetnek,
 - értékelésben: a tanulót önmagához, fejlődéséhez kell mérni - erre legalkalmasabb a szöveges értékelés.
- A logopédus munkájában komplex ellátásra törekszik, feladata a beszédrendellenességek kompenzálása, a funkciófejlesztés, az olvasás-, írászavarok redukciója. A terápia nem zárul le a beszédhiba javulásával, megszűnésével, utógondozásra is szükség lehet, amely jelenti a beszédállapot szinten tartását, ellenőrzését, az esetleges visszaesések preventívóját. A logopédus feladatai: a fogadó pedagógusok tájékoztatása a beszéd fogyatékos típusáról, a gyermek fejlesztési lehetőségeiről, az alkalmazható módszerekről, szakirodalomról, a beszédben akadályozott gyermek „erős” és „gyenge” oldalainak bemutatása, konzultáció a pedagógussal a tanuló fejlődéséről, előmeneteléről, kapcsolattartás a beszéd fogyatékos gyermek, valamint a befogadó osztály tanulóinak

szüleivel, kapcsolattartás a rehabilitációs/rehabilitációs fejlesztésben résztvevő más szakemberekkel, a beszédben akadályozott gyermek orvosi vizsgálatának kezdeményezése.

- szülők és a tanuló tájékoztatása integráltan oktató középiskolákról

Az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek

Iskolánkban az ép értelmű, magasan funkcionáló autizmus spektrumzavarral élő tanulókat tudunk fogadni. A megfelelő szintű integráció megvalósulásához alapvetően szükséges: a speciális eszközök, módszerek és a megfelelő környezet kialakítása, szoros együttműködés a családdal és a szakemberekkel, a befogadó gyermekcsoport felkészítése. A legfőbb szempont számunkra, hogy a befogadott gyermek/tanuló legyen elégedett iskolai életével, érezze jól magát a befogadó közösségben, alakítson ki számára megfelelő kiegyensúlyozott kapcsolatokat. A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése:

Kiemelt fejlesztési feladatok

- szociális alkalmazkodás és önszabályozás segítése

Eljárások, módszerek

- az aktuális állapot, terhelhetőség figyelembe vétele a foglalkozások során
- kísérő biztosítása a foglalkozásokon
- speciális módszerek a tananyag elsajátításában
- átadott információk szűrése, csökkentése, a tananyag adaptálása az egyéni szükségletekre
- kommunikációs deficit kompenzálására számítógép használata, írásbeli beszámolás szóbeli felelet helyett
- a tananyagok elsajátításához hosszabb idő biztosítása

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek integrált oktatása, nevelése

Ebbe a körbe tartoznak a diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, diszpraxia és diszortográfia, és a kevert specifikus tanulási zavarokkal küzdő és az aktivitás zavarával és figyelemzavarral, hiperaktivitással és más viselkedésszabályozási zavarokkal, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődésével diagnosztizált tanulók. A részképesség-zavarok körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/ vagy tanulási zavarok komplex tünet együttesét sorolják. Diagnosztikai jellemzőjük, hogy a részképesség deficitje miatt az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki.

Az ő ellátásuk elsődlegesen az intézmény által alkalmazott gyógypedagógusok ellátási körébe tartozik. A részképesség-zavarral küzdő tanulók esetében a tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése folyik elsődlegesen. Intézményünkben minden esetben érvényesítjük a tanulók

Szakértői Véleményében javasolt számonkérési, értékelési, egyes tantárgyak vagy tantárgyrészek esetén az értékelés, minősítés alóli mentesítést.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat. A tanulmányokban a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás segítjük a jogszabályok adta lehetőségeken belül.

Kiemelt célok, feladatok:

- pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégzése
- a tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése
- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása, önértékelés kialakulásának segítése
- a tanulás iránti motiváció felkeltése, megtartása változatos pedagógiai módszerekkel
- a tanuló fejlesztését, tantárgyi megsegítését normál értelmi képességeire és a meglévő, jó szintű részképességeire alapozva tesszük meg
- önállóságra nevelés
- a tanuló segítése az esetleges kudarchelyzetek kezelésében
- rendezett kortárskapcsolatok kialakításának segítése
- az egyes tanulók igényeihez igazodó megfelelő terápiás-, segítő módszerek megtalálása és alkalmazása
- a sajátos nevelési igényű tanuló túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban
- a tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása

Kiemelt feladatok diszlexia, diszgráfia esetén:

- testséma biztonságának kialakítása
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- vizuomotoros koordináció gyakorlása
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- beszédfejlesztés, aktív szókincs bővítése, helyes ejtése
- verbális figyelem és emlékezet, intenzív fejlesztése
- hang - betű kapcsolat kialakítása; fonémahallás fejlesztése
- makacs betűtévesztések kiküszöbölése (egymástól távol tanítjuk, sok mozgással, hangoztatással stb. pl.: b-d-p, o-ó, u-ú, ü-ű, ö-ő)
- figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között
- toldalékok körültekintő olvasása
- olvasástechnika, tempó fejlesztése
- olvasás-írás tanítása (esetleg újratanítása) hangoztató - elemző vagy diszlexia prevenciók módszerrel

- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása az egész iskolai pályafutás alatt
- idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel
- segítő környezet folyamatosan álljon rendelkezésre
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával

Kiemelt feladatok diszkalkulia esetén:

- testséma kialakítása
- téri relációk biztosítása
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása
- számfogalmak kialakítása és bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés
- az érzékelés - észlelés, a figyelem az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár stb.)
- az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megörökítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása
- gyógypedagógiai segítség speciális módszerekkel, egyéni sajátosságokhoz igazított megjegyzést segítő technikák megtalálása, alkalmazása
- szerialitás erősítése

Kiemelt feladatok a részképességzavar és/vagy fogyatékoságok együttes, halmozott tüneteit mutató tanulók esetén (hiperkinetikus zavarok):

A halmozott fejlődési zavar a beszéd / nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába. Komoly akadálya az olvasás, írás, számolás elsajátításának. Speciális fejlesztés, logopédiai- és pedagógiai ellátás szükséges.

A percepció minden területét fejleszteni kell:

- a vizuális, az akusztikus, a mozgásos észlelés folyamatait
- a motoros képességeket
- a beszéd és nyelvi készség állandóságát

Módszerek, eljárások

Diszlexia, diszgráfia esetén: kialakítani a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készségét, fejleszteni kifejező készségét és segíteni az olvasás-írás eszközszintű használatát az ismeretszerzésben. Hangsúlyt fektetünk a beszéd-készség, a szövegértés, a testséma, téri tájékozódás, vizuomotoros koordináció fejlesztésére.

Diszkalkulia esetében: matematika tanítása során hangsúlyt fektetünk az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet fejlesztésére, a matematikai nyelv tudatosítására, a szerialitás erősítésére, a téri relációk biztonságára. A számolási készség során segítő-kompenzáló matematikai eszközök használata megengedett.

A viselkedés fejlődésének zavarával küzdők esetében a viselkedés kondicionálására összpontosító foglalkozások alkalmazására kerül sor.

A tanulásban akadályozott tanulók integrált ellátása

Az enyhe fokban értelmi sérültek személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága az idegrendszer enyhe, különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Esetükben pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható az értelmi funkciók lassúbb fejlődése. A tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak azok a tanulók, akiket a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság enyhén értelmi fogyatékosnak minősített.

Nevelésük, oktatásuk gyógypedagógus bevonásával történik.

Nevelésükhöz biztosított tárgyi feltételek: fejlesztő eszközökkel felszerelt 3 db fejlesztő szoba.

Oktatásukhoz speciális tanterv, tankönyv és más segédletek állnak rendelkezésre.

A Szakértői Bizottság által meghatározott fejlesztést biztosítjuk számukra, valamint az integráltan megvalósuló órák mellett lehetőség szerint egyéni tantárgyi foglalkozásokat is. Tanulmányaikat egyénre szabott haladási tempó és követelményrendszer kialakítása mellett végezhetik.

Személyi feltételek: tanulásban akadályozottak szakon végzett gyógypedagógus alkalmazása. Egyéb szolgáltatások utazó tanári hálózat, EGYMI segítségével.

Tanulásban akadályozott tanulók esetén:

- a fejlesztési területek megegyeznek a NAT-ban leírtakkal, de azok mélysége, időigénye, mennyisége, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul
- az ismeretszerzés, a feldolgozás és alkalmazás során fontos a vezetés, folyamatos segítség, irányítás
- cselekvésbe ágyazott ismeretszerzés, képi rávezetés
- a feldolgozás és fejlesztés idejének növelése, lassúbb tempó biztosítása

A Helyi tanterv részét képező évfolyamonkénti és tantárgyankénti részek terjedelmük miatt külön dokumentumokban kapnak helyet.